

**Beszámoló az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
vízkárelhárítási műveinek állapotáról
a 2008. évi őszi felülvizsgálat tükrében
(Komárom-Esztergom megye)**

1. Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vízrendezési műveinek ismertetése

Belvízvédelmi művek

Komárom-Esztergom megye területén a domborzati jelleg miatt egy belvízvédelmi szakasz található a (01. 02. számú), amely a kb. 2000 ha kiterjedésű Szöny-Füzitői csatorna völgyelete.

A belvízvédelmi szakaszhoz tartozik 15,7 km hosszú belvízcsatorna, 3 db szivattyúállás, 1 db zsilipes műtárgy.

A Szöny-Füzitői belvízcsatorna teljes hossza 13, 08 km. Az alsó 11,9 km kezelője az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, a fennmaradó felső szakasz (1, 18 km) kezelője Komárom Polgármesteri Hivatala.

A szakaszhoz tartozik még a Dunaalmási belvízcsatorna, mely teljes (3,8 km) hosszban Igazgatóságunk kezelésében van. A belvízcsatorna felújítása a BNV munkálatainak befejezésével, illetve a rehabilitációs keretek megszűnésével elmaradt.

Dombvidéki vízfolyások

Komárom-Esztergom megyében 143,4 km kizárólagos állami tulajdonú és 29,4 km nem kizárólagos állami tulajdonú vízfolyás, 13 db zsilipes műtárgy és 3 db mederörtelep van Igazgatóságunk vagyongazdálkodásában.

A többi vízfolyás ún. közcélú társulati, Megyei FVM illetve önkormányzati kezelésű meder. A megye területén a Komáromi és a Gerecse-Pilis Vízi Társulat működik, amelyek lefedik a teljes vízgyűjtőt, társulati csatornák hossza (az üzemeltetésre átvettekkel együtt) 988,1 km.

2. 2008. évi vízkáresemények

2.1. Belvízvédekezés

2.2. Helyi vízkárelhárítás

A kedvező időjárási viszonyoknak köszönhetően 2008. év során védekezési munka nem történt.

3. Belvízcsatornák és vízfolyások állapota az őszi felülvizsgálatok tükrében

A belvízcsatornák és vízfolyások fenntartásához 2008. évben a költségvetés által biztosított források mellett a közmunka programok és a „lokális beavatkozásokat igénylő feladatok dombvidéken” kormányzati beruházások is segítettek.

3.1. *Belvízcsatornák*

A Szőny-Füzitői belvízcsatorna állami tulajdonú és kezelésű szakaszát jókarba helyeztük 1998-2001 között. A munkák finanszírozása a Bős-Nagymarosi vízlépcső elhagyása miatti rehabilitációs munkák keretében történt. Az állami kezelésű szakaszt Igazgatásunk a szinten tartás érdekében, azóta is évente rendszeresen kaszálja, így 2008-ban is.

A Dunaalmási belvízcsatorna alaptervi szintű felmérését Igazgatóságunk elvégezte és elkészítette a vízjogi üzemeltetési engedélyhez szükséges dokumentációt, mely alapján az üzemeltetési engedély kiadásra került 2008 november 3-án. Az Által-ér projekt elfogadása esetén az engedélyben foglalt paraméterekkel kerül sor a rekonstrukcióra.

3.2. *Vízfolyások*

2008. évben Igazgatóságunk által kezelt 172,80 km dombvidéki vízfolyáshosszból 26 km-t tudott egyszer kaszálni, az összes hossz 15,2 %-án, a kétszer kaszált hossz 39 km ez 22,8 % és 9 km került háromszori kaszálásra (5,3 %).

2008. évben a korábbiakhoz hasonlóan Igazgatóságunk a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által meghirdetett közmunkaprogramban először 40 millió Ft támogatást kapott, majd a második közmunkaprogram keretében 33 millió Ft-ot.

Az első közmunka érintette a Cuhai-Bakony-eret, Concót, Fényes-patakot, Által-eret, Oroszlány-Kecskédi vízfolyást és a Mikovényi árkot. A munkák 2008. április 10. – június 9. között kerültek elvégzésre 114 fő regisztrált munkanélküli foglalkoztatásával.

A második közmunka program ismételten érintette a Cuhai-Bakony-eret, Concót, Fényes-patakot, Által-eret, Oroszlány-Kecskédi vízfolyást és a Mikovényi árkot. A munkák 2008. június 16. – november 14. között kerültek elvégzésre 80 fő regisztrált munkanélküli foglalkoztatásával.

A lokális kormányzati beruházások keretében a Concó patak 8+600-9+300 fkm szelvényei közötti szakasz iszapolását és mederrendezését végeztük el. A Cuhai Bakony-ér 11+080-14+640 fkm szelvényei között fák és cserjék kivágása, uszadék eltávolítása történt, valamint Mezőörs térségében mederrendezést hajtott végre Igazgatóságunk.

A programok keretében- főleg cserje- és fairtás – olyan munkák is elvégzésre kerültek, ahol csak kézi munkával lehet megoldani a karbantartást. Már előző évben is megfogalmazódott, hogy ezeknek a fenntartási feladatoknak akkor van hosszabb távon értelme, ha folyamatos fenntartási forrásra, illetve közmunkára lehet számítani. Reméljük, hogy a jövőben is lesz folytatása.

3.3. *Műtárgyak*

A műtárgyak állapota megfelelő, funkciójukat ellátják, a felújításra szánt műtárgyak az Által-ér projekt keretében valósulnak meg annak elfogadása esetén.

3.4. *Mederőr-telepek*

A mederőr-telepek közül a tatabányainak a központi fűtés rendszere, a tatai helyi-vízkár raktárnak a héjazata kerül cserére ez évben. A tokodi mederőr-telep felújítási munkáinak valamint a tatabányai telep többi munkáinak nagysága akkora hogy a rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek egyelőre nem fedezik, szükséges plusz pénzügyi források biztosítása.

Összefoglaló

Megállapítható, hogy jelen helyzetben a rendelkezésünkre álló gazdasági, pénzügyi források még így is elmaradnak a minimális fenntartáshoz szükséges igényszinttől. Sokat javított ugyan a fenntartási szinten a két közmunka program, valamint a lokális beavatkozásokot igénylő beruházások munkái. Jó példa erre a Cuhai Bakony-éren ez év nyarán levonult árhullám, amikor is a cserjeirtással megtisztított meder a vizeket kb 0,6-0,7 m-el alacsonyabb szinten, károkozás nélkül tudta levezetni. A plusz források azonban nem állandóak, ezért a vízrendezési létesítmények (belvízcsatornák, vízfolyások, ezekhez kapcsolódó műtárgyak, valamint a csatornaőr telepek, raktárak) karbantartottsága, vízvezetési alkalmassága évről-évre csökkenni fog és hosszú távon sokkal több pénzt kell költeni a teljes felújításra, mint amennyibe a folyamatos fenntartottság kerülne.